

Upoznajmo bolje naše iseljenike

Ivan Lupis - Vukić, Split

Drago mi je vidjeti da »Naše more« posvećuje sve to više pažnje našim iseljenicima — više od ijednog drugog časopisa, pa i novine, u zemlji.

Bivša država je uvijek bila ravnodušna prema radu i životu svojih iseljenika. Ja sam o tome mnogo pisao prije drugog svjetskog rata. Drugi rat je nužno prekinuo i ona j slabi duševni kontakt i oskudno međusobno poznavanje između domovine i iseljenika.

Nakon Oslobođenja naša je narodna vlast posvetila punu pažnju braći iseljenicima i ne samo što su se nabavili veliki putnički brodovi »Partizanka« i »Radnik« radi što boljeg povezivanja s našim iseljenicima, nego su se ovi veliki brodovi stavili u službu svim iseljenicima, koji su željeli da se povrata u stari kraj i da nastave — pomagajući u obnovi zemlje — svoj patriotski rad, koji su vršili daleko od svoje rodene grude pomagajući borbu naroda Jugoslavije za slobodu i bolju sutrašnjicu. Kasnije sve razne pogodnosti, zaposlenja, premije za uvezeni iseljenički novac, u svemu se je nastojalo dati nužno priznanje našim iseljenicima. Iseljeničtvo je najinteresantniji predmet za našu štampu i novinare. Nema te stvari nego udesiti jedno predavanje o iseljenicima.

Međutim posmotrimo nekoliko neospornih činjenica:

Nijedan narod nije dao svijetu i Americi tri znamenitija iseljenika od našeg naroda. Dovoljno im je spomenuti imena: Ruder Bošković, Nikola Tesla i Ivan Meštrović. A kada

naša štampa piše o njima nikada ih ne ubraja u naše iseljenike. Ja bih htio da mi se navedu imena trojice iseljenika ma kojeg drugog naroda, koji bi ovoj našoj trojici bili ravnii.

Spomenimo sada manje, ali ipak znamenite, druge naše iseljenike, ili prve potomke naših iseljenika:

Nikola Mihanović, rodom iz Dola kod Stona, bio je u svoje vrijeme, ne samo najveći brodovlasnik Argentine, nego možda najveći individualni brodovlasnik na svijetu; brat mu Miho bio je također veliki brodovlasnik Argentine i najkulturniji naš iseljenik; ova dva brata ustanovila su u rodnim Dolima zadužbinu od pet milijuna predratnih dinara; Pasko Baburica, rodom iz Koločepa, bio je u svoje doba, jedan od najvećih, ako ne najveći industrijalac, stočar i trgovac u Chile; Ivan Kuljevan iz Lopuda, bio je jedan od najvećih poslovnih (trgovac, industrijalac, bankar) ljudi u Peru; Henry Suzzallo (Zucalo), sin dubrovačkog iseljenika u Kaliforniji, bio je najveći pedagog Sjedinjenih država; Michael Stepovich, nedavno imenovani guverner velikog teritorija, a skore države, Alaske, sin je dubrovačkog iseljenika.

Pored znamenitih, ima još legija manje znamenitih a nekih i nepoznatih iseljenika i njihovih potomaka.

Neka »Naše more« nastavi upoznavati domovinu sa radom i djelima naših iseljenika. Ja ću mu u tom nastojanju, koliko mogu, pomagati.